

Pieni pyhiinvaellus

Pieni pyhiinvaellusreitti Oulunkylän seurakunnan alueella Kiirastorstaista pääsiäisaamuun

Pysähdyspaikat

1. OULUNKYLÄN PUUKIRKKO Siltavoudintie 12. Jeesuksen viimeinen ateria 3
2. PIRUNKALLIO Pikkukoskentie 23. Jeesus Öljymäellä, Getsemanen puutarhassa..... 5
3. KOSKELAN KIRKKO Paviljonkikuja 10. Jeesusta kuulustellaan 7
4. KÄPYLÄN KIRKKO Metsolantie 14. Jeesus tuomitaan..... 9
5. TAIVASKALLIO Pekka Jokipaltion tie. Jeesus ristiinnaulitaan Golgatan kukkulalla 11
6. MAUNULAN KIRKKO Metsäpurontie 15. Jeesus haudataan 13
7. OULUNKYLÄN KIRKKO Teinintie 10. Tyhjän haudan äärellä 15

Voit käydä reitin pysähdyspaikoissa ja lukea siihen liittyvät tekstit. Jokaisessa kohteessa on viisi erityyppistä sisältöä

Reitin materiaalit löytyvät myös CityNomadi -palvelusta
<https://citynomadi.com/route/cfa58e0dcc1c373304504245a3f1cdad>

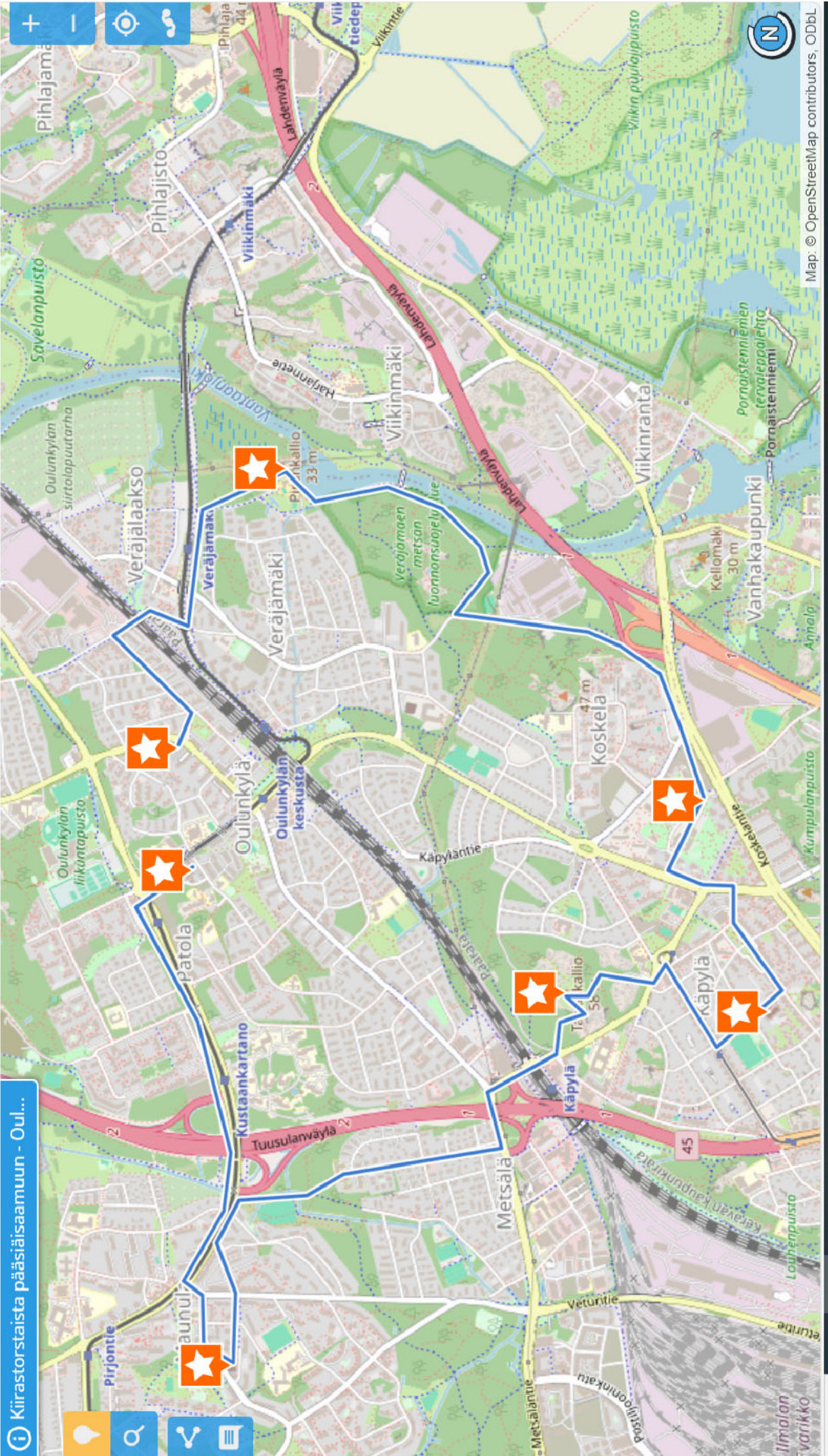
Materiaalin kuvat: Antti Rintala ja Johanna Elo

Palaute pienestä
pyhiinvaelluksesta

Kiirastorstaista pääsaisaamuun - Oul...

1. OULUNKYLÄN PUUKIRKKO

Siltavoudintie 12
Jeesuksen viimeinen ateria

Mietiskelyteksti

Kun on aika nostaa viimeinen malja,
elämäsi viimeisellä aterialla,
silloin pitää sanoa tai tehdä jotain tärkeää.
Jotain, mikä jää ihmisten mieleen,
mistä jää jokin jälki.

Mitä Jeesus teki viimeisellä ateriallaan?
Hän istuutui maahan ja pesi ystäviensä jalat.
Hän suoritti orjan tai palvelijan tehtävän.
Ja Jeesus sanoi heille:
”Tekkää tekin näin, sitten kun minua ei enää ole.”

Ja hän siunasi leivän ja viinin ja sanoi:
”Tämä on minun ruumiini ja vereni,
teidän puolestanne annettu ja vuodatettu.
Syökää ja juokaa, minun muistokseni.”

Noiden Jeesuksen sanojen ja tekojen pohjalle
rakentui uudenlainen yhteisö.
Muodostui yhteisö,
joka kutsui samaan pöytään
petettyjä, jätettyjä, eronneita, karanneita, langenneita, syntisiä.

Muodostui yhteisö, jonka jäsenet voisivat
palvella toisiaan, mutta vapaina, rakkaudesta.

Mitä tapahtui viimeisellä aterialla?

Kuolemaansa edeltävällä viikolla Jeesus oli mennyt ystäviensä kanssa Jerusalemiin pääsiäisjuhille.
Juutalaiset viettävät pääsiäistä Egyptistä vapautumisen muistoksi

Torstaina Jeesus ja opetuslapset kokoontuivat pääsiäisaterialle. Aterian aluksi Jeesus pesi opetuslastensa jalat. Aterian aikana Jeesus siunasi leivän ja viinin, ja sanoi, että ne ovat hänen ruumiinsa ja verensä. Jeesus myös ennusti, että joku samassa pöydässä istuvista henkilöistä tulisi kavaltamaan hänet.

Aterian jälkeen Jeesus lähti opetuslastensa kanssa Öljymäelle, Getsemanen puutarhaan.

Raamatusta

Matteuksen evankeliumi 26:17-30

Happamattoman leivän juhlan ensimmäisenä päivänä opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: ”Minne tahdot meidän valmistavan sinulle pääsiäisaterian?”

Jeesus sanoi: ”Menkää kaupunkiin.” Hän neuvoi, kenen luo heidän oli siellä mentävä, ja käski sanoa tälle: ”Opettaja sanoo: ’Hetkeni on lähellä. Sinun luonasi minä syön pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa.’” Opetuslapset tekivät niin kuin Jeesus oli käskenyt ja valmistivat pääsiäisaterian.

Illan tultua Jeesus kävi aterialle kahdentoista opetuslapsensa kanssa. Heidän syödessään hän sanoi: ”Totisesti: yksi teistä on kavaltava minut.” Murheen vallassa he alkoivat toinen toisensa jälkeen kysellä: ”Herra, en kai se ole minä?” Jeesus vastasi heille: ”Minut kavaltaa mies, joka syö samasta vadista kuin minä. Ihmisen Poika lähtee pois juuri niin kuin kirjoituksissa hänestä sanotaan, mutta voi sitä, josta tulee Ihmisen Pojan kavaltaja! Sille ihmiselle olisi parempi, ettei hän olisi syntynytäkään.” Silloin Juudas, hänen kavaltajansa, kysyi: ”Rabbi, en kai se ole minä?” ”Itsepä sen sanoit”, vastasi Jeesus.

Aterian aikana Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: ”Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini.” Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa, antoi heille ja sanoi: ”Juokaa tästä, te kaikki. Tämä on minun vereni, liiton veri, joka kaikkien puolesta vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.

Ja minä sanon teille: tästedes en maista viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon uutta viiniä teidän kanssanne Isäni valtakunnassa.” Laulettuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle.

Tietoa kohteesta

Oulunkylän puukirkko on rakennettu 1905 Evankeliumiyhdistyksen rukoushuoneeksi osittain oulunkyläläisin talkoovoimin. Kun Oulunkylän seurakunta vuonna 1919 perustettiin, rukoushuoneesta tehtiin väliaikainen kirkko. Seurakunta osti sen yhdistykseltä vuonna 1950. Kirkko palveli oulunkyläläisten pääkirkkona uuden kirkon valmistumiseen vuonna 1972 asti. Sen jälkeen tunnelmallinen puukirkko on ollut suosittu kaste- ja vihkikirkko.

Rukoushuoneen piirustukset ovat rakennusmestari Karl Fredrik Bergmanin. 1978 sattuneen tulipalon jälkeen kirkko remontoitiin ja vihittiin uudelleen käyttöön. Kellotapuli kirkon viereen valmistui vuonna 1932.

Kirkon alttarilla on kuvanveistäjä Harald Sörensen-Ringin pronssikohokuva Jeesus siunaa lapsia vuodelta 1909. Kuvan on kirkkoon lahjoittanut rakennusmestari Bergmanin vävy Uno Staudinger.

Kirkon esineistöön kuuluu hopeaseppä, akateemikko Bertel Gardbergin hopeakannu ja malja vuodelta 1973. Kirkossa säilytetty kirjaliina saattaa kuulua Suomen Käsityön Ystävien varhaisimpaan kirkkotekstiilituotantoon. Se konservoitiin vuonna 2005.

Kirkossa on myös marmorinen, alun perin ruotsinkielisen yhteiskoulun seinällä ollut Pro Patria -taulu, johon on kirjattu koulun sodassa kaatuneiden oppilaiden nimet. Moni heistä oli kastettu, päässyt ripille ja lopulta siunattu hautaan Oulunkylän puukirkossa.

Aistit auki

Kosketa kirkon ulkoseinää, tunnustele kivijalan ja portaiden kivistä pintaa. Miltä ne tuntuvat? Tämä kirkko on ollut paikoillaan lähes 120 vuotta. Sinä aikana maisema ympärillä on muuttunut. Kun tämä kirkko rakennettiin, ympärillä oli peltoa, ja radan varressa Oulunkylän huviloita. Voit miettiä, mitä kaikkea tämä kirkko on nähnyt vuosien varrella. Iloja, suruja, elämän tärkeitä hetkiä.

2. PIRUNKALLIO

Pikkukoskentie 23.
Jeesus Öljymäellä, Getsemanen
puutarhassa

Mietiskelyteksti

Miltä tuntuu jäädä aivan yksin? Tiedätkö sinä?

Kun kaipaisit olkapäätä, johon nojata,
mutta ketään ei kiinnosta.

Kun sinua lyödään,
mutta kukaan ei puolusta.

Kun ihminen, johon luotit,
on kuin ei tuntisikaan sinua.

Näin kävi Jeesukselle sinä iltana,
kun hän oli syönyt opetuslastensa kanssa
viimeisen ateriansa.

Jumalan valtakunta kätkeytyy sinne,
missä kulissit on revitty alas.
Missä kaikki se, mihin luotit, hajoaa.

Jumalan valtakunta kätkeytyy sinne,
missä sinut riisutaan niin alastomaksi,
ettei ole enää mitään peiteltävää.

Missä olet niin heikko,
ettei sinulla ole muuta, mihin turvautua,
kuin Jumala.

Mitä tapahtui Getsemanen puutarhassa?

Pääsiäisaterian jälkeen Jeesus ja opetuslapset menivät Getsemanen puutarhaan. Jeesusta ahdisti. Hän aavisti, että asiat ovat menossa huonoon suuntaan. Hän halusi rukoilla ja pyysi, että opetuslapset valvosivat hänen tukenaan, kun hän rukoili.

Uni alkoi kuitenkin painaa opetuslasten silmiä. He nukahtivat, eivätkä Jeesuksen toistuvista pyynnöistä huolimatta pysyneet hereillä ja olleet hänen tukenaan.

Hetken päästä Juudas tuli paikalle ja toi mukanaan sotilaat, jotka vangitsivat Jeesuksen. Yksi opetuslapsista yritti tapella vastaan, mutta vahingoittui itse. Jeesus paransi hänet. Jeesus vangittiin ja opetuslapset pakenivat.x

Raamatusta

Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 26:30-56

Laulettuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle. Silloin Jeesus sanoi heille: "Tänä yönä te kaikki luovutte minusta, sillä on kirjoitettu: 'Minä lyön paimenen maahan, ja lauman lampaat joutuvat hajalle.' Mutta kuolleista noustuani menen teidän edellänne Galileaan." Pietari keskeytti hänet ja sanoi: "Vaikka kaikki muut luopuisivat sinusta, minä en koskaan luovu." Jeesus vastasi: "Totisesti: tänä yönä, ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut." Pietari sanoi: "Vaikka minun pitäisi kuolla kanssasi, minä en ikinä sinua kiellä." Samaa vakuuttivat muutkin opetuslapset.

Sitten Jeesus tuli opetuslasten kanssa Getsemane-nimiseen paikkaan ja sanoi heille: ”Jääkää te tähän siksi aikaa kun minä käyn tuolla rukoilemassa.” Pietarin ja molemmat Sebedeuksen pojat hän otti mukaansa. Murhe alkoi nyt ahdistaa häntä, ja hän joutui tuskan valtaan. Hän sanoi heille: ”Olen tuskan vallassa, kuoleman tuskan. Odottakaa tässä ja valvokaa minun kanssani.” Hän meni vähän kauemmaksi, heittäytyi kasvoilleen maahan ja rukoili: ”Isä, jos se on mahdollista, niin menköön tämä malja minun ohitseni. Mutta ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä.”

Hän palasi opetuslasten luo ja tapasi heidät nukkumasta. Silloin hän sanoi Pietarille: ”Ettekö te edes hetken vertaa jaksaneet valvoa kanssani? Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen. Tahtoa ihmisellä on, mutta luonto on heikko.”

Hän meni taas etäämmäksi ja rukoili toistamiseen: ”Isä, ellei tämä malja voi mennä ohitseni minun sitä juomatta, niin toteutukoon sinun tahtosi.” Palatessaan hän tapasi taas opetuslapset nukkumasta, sillä uni oli alkanut painaa heidän silmiään. Hän jätti heidät siihen, meni taas kauemmaksi ja rukoili kolmannen kerran samoin sanoin. Sitten hän tuli opetuslasten luo ja sanoi heille: ”Yhäkö te nukutte ja lepäätte? Hetki on tullut. Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin. Nouskaa, nyt me lähdemme! Minun kavaltajani on jo lähellä.”

Jeesuksen vielä puhuessa tuli Juudas, yksi kahdestatoista opetuslapsista, ja hänen kanssaan miekoin ja seipäin aseistautunut suuri miesjoukko, jonka ylipapit ja kansan vanhimmat olivat lähettäneet. Jeesuksen kavaltaja oli sopinut miesten kanssa merkistä: ”Se on se mies, jota minä suutelen. Ottakaa hänet kiinni.” Hän meni suoraa päätä Jeesuksen luo, sanoi: ”Terve, rabbi!”, ja suuteli häntä. Jeesus sanoi hänelle: ”Ystävä, tätä varten sinä olet tullut.” Silloin miehet astuivat lähemmäs, kävivät käsiksi Jeesukseen ja vangitsivat hänet.

Yksi Jeesuksen seuralaisista ryhtyi vastarintaan, veti miekkansa esiin ja iski ylipapin palvelijaa niin että tältä irtosi korva. Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Pane miekkasi tuppeen. Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan kaatuu. Luuletko, etten voisi pyytää apua Isältäni? Hän lähettäisi tänne heti kaksitoista legioonaa enkeleitä ja enemmänkin. Mutta kuinka silloin kävisivät toteen kirjoitukset, joiden mukaan näin täytyy tapahtua?”

Jeesus sanoi sitten miesjoukolle: ”Tehän olette lähteneet kuin rosvon kimppuun! Miekat ja seipäät käsissä te tulette minua vangitsemaan. Minä olen joka päivä istunut temppelissä opettamassa, ettekä te ole ottaneet minua kiinni. Mutta kaikki tämä on tapahtunut, jotta profeettojen kirjoitukset kävisivät toteen.” Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat.

Tietoa kohteesta

Pirunkallio nousee komeasti 33 metrin korkeuteen Pikkukosken uimarannan vieressä. Rohkeat uimahyppääjät sekä jääkiipeilijät ovat hyödyntäneet kallioita. Suomessa on useita Pirunkallio-nimisiä paikkoja. On mahdollista, että tällaiset paikat on mielletty joskus paholaisen asuinpaikoiksi.

Aistit auki

Asetu kallion jyrkän osan juurelle, aivan kallion viereen. Katso ylöspäin kohti kallion huippua. Tunnustele, miten jyrkältä ja korkealta se tuntuu. Tämä kallio on ollut tässä tuhansia vuosia. Se on muotoutunut ennen kuin ihmistä oli olemassakaan. Koko maailmankaikkeuden mittakaavassa ihminen on hyvin pieni, ja ihmisen elämä lyhyt.

3. KOSKELAN KIRKKO

**Paviljonkikuja 10.
Jeesusta kuulustellaan**

Mietiskelyteksti – 30 hopearahaa

Kolmekymmentä hopearahaa.
Sen arvoinen oli Jeesuksen henki ihmiselle, joka oli pettynyt häneen. Juudakselle, joka odotti paljon, muttei saanut sitä, mitä toivoi. Toivoi ehkä vallankumousta ja kansannousua, saikin sen sijaan ihmisen, joka kehotti kääntämään toisen posken ja rakastamaan.

Jeesuksen vallankumous oli siinä, että hän osoitti, miten valta on jossain muualla kuin kuninkaiden palatseissa ja maallisessa omaisuudessa.

Valta on siellä missä hiljaiset saavat äänensä kuuluviin, missä rampa astuu ensimmäisen askelensa, missä viimeiset tulevat ensimmäisiksi. Missä ensimmäinen sana ei ole ”Minä” vaan ”Me”.

Mitä tapahtui Jeesuksen vangitsemisen jälkeen?

Kun Jeesus oli vangittu Getsemanen puutarhassa kiirastorstai-iltana, hänet vietiin ylipappi Kaifaksen ja juutalaisen neuvoston luo. Jeesusta pilkattiin, hänen päälleen syljettiin ja häntä yritettiin provosoida sanomaan jotain, jotta he voisivat tuomita hänet Jumalan pilkasta. Jeesus ei kuitenkaan tehnyt vastarintaa.

Samaan aikaan Pietari oli lähettyvillä ulkona, nuotion äärellä. Hänet tunnistettiin Jeesuksen ystäväksi. Mutta Pietari moneen kertaan väitti, ettei tunne Jeesusta eikä ole hänen ystävänsä. Samassa kukko lauloi, ja Pietari muisti, että Jeesus oli ennustanut, että näin tulisi käymään.

Kun Juudas näki, mitä Jeesukselle tapahtui, hän katui tekoaan ja yritti palautti ylipapeilta saamansa kolmekymmentä hopearahaa, jotka oli palkkio Jeesuksen kavaltamisesta.

Raamatusta

Evankeliumi Matteuksen mukaan 26:57–27:10

Vangitsijat veivät Jeesuksen ylipappi Kaifaksen luo, minne lainopettajat ja kansan vanhimmat olivat kokoontuneet. Pietari seurasi häntä jonkin matkan päässä ylipapin pihaan saakka. Siellä hän istuutui palvelusväen joukkoon nähdäkseen, kuinka kaikki päättyisi.

Ylipapit ja koko neuvosto etsivät Jeesusta vastaan väärää todistusta, jonka perusteella saisivat hänet surmatuksi. Sellaista ei kuitenkaan löytynyt, vaikka monta väärää todistajaa esiintyi. Viimein astui esiin kaksi miestä, jotka väittivät Jeesuksen sanoneen: ”Minä voin hajottaa Jumalan temppelin ja rakentaa sen uudelleen kolmessa päivässä.”

Silloin ylipappi nousi paikaltaan ja kysyi: ”Etkö lainkaan vastaa heidän syytöksiinsä?” Mutta Jeesus pysyi vaiti. Silloin ylipappi sanoi hänelle: ”Minä vannotan sinua elävän Jumalan nimessä: sano

meille, oletko sinä Messias, Jumalan Poika.” ”Itsepä sen sanoit”, vastasi Jeesus. ”Ja minä sanon teille: vastedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä.” Silloin ylipappi repäisi vaatteensa ja sanoi: ”Hän herjaa Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme! Kuulittehan, miten hän herjasi. Mitä mieltä olette?” He vastasivat: ”Hän on ansainnut kuoleman.”

He sylkivät nyt Jeesusta kasvoihin ja löivät häntä. Muutamat läimäyttivät häntä poskelle ja ilkkuivat: ”Profetoi, Messias, sano kuka sinua löi!”

Pietari istui ulkona pihalla. Hänen luokseen tuli palvelustyttö ja sanoi: ”Sinäkin olit tuon galilealaisen Jeesuksen seurassa.” Mutta hän kielsi sen kaikkien kuullen ja sanoi: ”En ymmärrä mistä puhut.” Hän siirtyi sieltä portille päin, mutta muuan toinen tyttö näki hänet ja sanoi paikalla oleville: ”Tämä mies oli nasaretilaisen Jeesuksen seurassa.” Taas hän kielsi sen valalla vannoen ja vakuutti: ”Minä en tunne sitä miestä.” Mutta hetken kuluttua hänen luokseen tuli muita, jotka siellä seisoskelivat, ja he sanoivat: ”Sinä olet varmasti samaa joukkoa, senhän kuulee jo puheestasi.” Silloin Pietari alkoi sadatella ja vannoi: ”Minä en tunne sitä miestä.” Samassa kukko lauloi. Pietari muisti, mitä Jeesus oli sanonut: ”Ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” Hän meni ulos ja puhkesi katkeraan itkuun.

Varhain aamulla kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat ja sopivat keskenään Jeesuksen surmaamisesta. Jeesus pantiin köysiin, vietiin pois ja luovutettiin Pilatukselle, maaherralle.

Kun Juudas, Jeesuksen kavaltaja, näki että Jeesus oli tuomittu kuolemaan, hän katui tekoaan. Hän vei saamansa kolmekymmentä hopearahaa takaisin ylipapeille ja vanhimmille ja sanoi: ”Tein väärin, kun kavalsin viattoman veren.” Mutta he vastasivat: ”Mitä se meitä liikuttaa? Omapa on asiasi.” Silloin Juudas paiskasi rahat temppeleihin, meni pois ja hirttäytyi.

Ylipapit ottivat rahat ja sanoivat: ”Nämä ovat verirahoja, näitä ei ole lupa panna temppeleihin.” Neuvoteltuaan he päättivät ostaa niillä savenväljän pellon muukalaisten hautapaikaksi. Vielä tänäkin päivänä sitä peltoa kutsutaan Veripelloksi. Näin kävi toteen tämä profeetta Jeremian sana:

- He ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan, jonka arvoiseksi he tämän miehen israelilaisten puolesta olivat arvioineet. Ja he ostivat niillä savenväljän pellon, niin kuin Herra oli minua käsenyt.

Tietoa kohteesta

Vuonna 1914 rakennettu Koskelan kirkko on rakennettu Koskelan kunnalliskodin tarpeisiin. Kirkon on suunnitellut arkkitehti Knut Wasastjernan. Kirkko on rakennettu tiilestä ja rapattu. Sen kuoripäädystä ulkonee puolipyöreä sakaristo ja katolla on avoin kellotorni. 1950-luvulle asti kirkossa pidettiin joka aamu jumalanpalvelus.

Kunnalliskoti muuttui myöhemmin Koskelan sairaalaksi. 1960-1990 luvulla kirkkoa vuokrattiin Käpylän seurakunnalle. Sen jälkeen vuokralaisena on ollut Käpylän musiikkiopisto. Oulunkylän seurakunta pitää kirkossa ajoittain jumalanpalveluksia ja muita tilaisuuksia.

Aistit auki

Asetu sellaiseen paikkaan, jossa sinun on mahdollista laittaa hetkeksi silmät kiinni. Kun suljet yhden aistin, muut aistit valpastuvat. Hengitä syvään sisään ja ulos. Anna hartioidesi laskeutua. Tunnustele, että kasvojesi lihakset ovat rennot. Tunnustele, miltä kehosi tuntuu. Tunnetko jossain kehon osassa kireyttä, väsymystä tai kipua. Aistitko sydämesi sykkeen? Mitkä kohdat kehossasi liikkuvat hengityksen tahtiin. Ajattele kehoasi hellyydellä ja lämpimästi, kuin olisit sen hyvä ystävä. Kun puhallat seuraavan kerran ulos, puhalla ulos kaikki ahdistus, kireys ja kriittisyys. Kun hengität seuraavan kerran sisään, ota vastaan armollisuus itseäsi ja kehoasi kohtaan.

4. KÄPYLÄN KIRKKO

Metsolantie 14
Jeesus tuomitaan

Mietiskelyteksti

Hiljaisen viikon tapahtumat kertovat monella eri tavalla hylkäämisestä.

Mitä se on, kun ystäväsi
kääntävät selkensä,
kannattajasi vaikenevat,
puolustajasi pesevät kätensä
ja Jumalakin on hiljaa.

Silloin ääneen pääsevät ne,
joilla on pahat mielessään.
Ristiinnaulittakoon!
He huusivat entistä kovemmin.

Tämä hylätty Jeesus
kääntyy sinun puoleesi,
sinun, joka on myös jätetty joskus sivuun,
jolle ihmiset tai elämä on kääntänyt
selkensä.

Hän kääntää kasvonsa sinun puoleesi.
Hän luopui kaikesta säilyttääkseen
rakkauden sinuun.

Mitä tapahtui, kun Jeesus vietiin Pilatuksen eteen?

Kun ylipapit eivät löytäneet sellaista syytä, että olisivat voineet tuomita Jeesuksen kuolemaan, he veivät Jeesuksen seuraavana aamuna eli perjantaina roomalaisen maaherran Pontius Pilatuksen eteen. Pilatus kuulusteli Jeesusta, mutta Jeesus ei vastannut mitään.

Pilatuksella oli pääsiäisenä tapana vapauttaa yksi kansan valitsema vanki. Pilatus kysyi kansanjoukolta, tulisiko hänen vapauttaa Jeesus vai ryöväri Barabbas. Äänekäs joukko kansalaisia vaati Barabbasta vapaaksi ja Jeesusta ristiinnaulittavaksi.

Pilatus päätyi tuomitsemaan Jeesuksen kuolemaan, mutta ei halunnut ottaa syytä niskoilleen. Hän koki, että kansa oli päättänyt. Hän pesi kätensä ja totesi olevansa syytön viattoman miehen kuolemaan.

Kun tuomio oli luettu, Jeesusta pilkattiin ja pahoinpideltiin henkisesti ja fyysisesti. Häntä alettiin viemään teloituspaikalle, Golgatalle. Hänet laitettiin kantamaan omaa ristiään, mutta hän oli niin heikossa kunnossa, ettei jaksanut. Sotilaat pakottivat ohikulkijan kantamaan Jeesuksen ristiä.

Raamatusta

Matteuksen evankeliumin luvusta 27:11-32

Jeesus vietiin maaherran eteen. Tämä kysyi: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" "Sinä sen sanoit", Jeesus vastasi. Ja kun ylipapit ja vanhimmat syyttivät häntä, hän ei vastannut mitään. Silloin Pilatus sanoi hänelle: "Etkö kuule, kuinka raskaita todisteita he esittävät sinua vastaan?" Mutta Jeesus ei vastannut yhteenkään hänen kysymykseensä. Tämä ihmetytti maaherraa suuresti.

Tapana oli, että maaherra aina juhlien aikana päästi vapaaksi yhden vangin, jonka väkijoukko sai valita. Vankien joukossa oli nyt Barabbas-niminen kuuluisa mies. Kun väkijoukko oli koolla, Pilatus kysyi: "Kumman haluatte? Vapautanko Barabbaksen vai Jeesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?" Hän näet tiesi, että Jeesus oli pelkästä kateudesta jätetty hänen käsiinsä.

Kun Pilatus istui tuomaristuimellaan, hän sai vaimoltaan sanan: "Älä tee mitään sille pyhälle miehelle. Näin hänestä viime yönä pahaa unta." Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät väkijoukon pyytämään Barabbakselle armahdusta ja Jeesukselle kuolemantuomiota. Maaherra kysyi nyt: "Kumman näistä kahdesta haluatte? Kumman päästän vapaaksi?" Väki vastasi: "Barabbaksen."

Pilatus kysyi: "Mitä minä sitten teen Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" Kaikki vastasivat: "Ristiinnaulittakoon!" "Mitä pahaa hän on tehnyt?" kysyi Pilatus. Mutta he vain huusivat entistä kovemmin: "Ristiinnaulittakoon!"

Kun Pilatus näki, ettei mitään ollut tehtävissä, ja kun meteli yhä paheni, hän otti vettä, pesi kätensä väkijoukon nähden ja sanoi: "Minä olen syytön tämän miehen vereen. Tämä on teidän asianne." Kaikki huusivat yhteen ääneen: "Hänen verensä saa tulla meidän ja meidän lastemme päälle!" Silloin Pilatus antoi heille myöten ja vapautti Barabbaksen, mutta Jeesuksen hän ruuskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

Maaherran sotilaat veivät Jeesuksen sisälle palatsiin ja keräsivät koko sotaväenosaston hänen ympärilleen. He riisuivat Jeesuksen ja pukivat hänet punaiseen viittaan, väänsivät orjantappuroista kruunun hänen päähänsä ja panivat ruokokepin hänen oikeaan käteensä.

He polvistuivat hänen eteensä ja sanoivat hänelle pilkaten: "Ole tervehditty, juutalaisten kuningas!" He sylkivät hänen päälleen, ottivat häneltä kepin ja löivät häntä sillä päähän. Aikansa pilkattuaan he riisuivat häneltä viitan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja lähtivät viemään häntä ristiinnaulittavaksi. Matkalla he kohtasivat Simon-nimisen kyreneläisen miehen ja pakottivat hänet kantamaan Jeesuksen ristiä.

Tietoa kohteesta

Puu-Käpylän rakentaminen alkoi 1920-luvulla. Ennen kuin kirkko kymmentä vuotta myöhemmin valmistui, seurakunnallinen toiminta tapahtui vuokratiloissa. Käpylän seurakunta syntyi vuonna 1949 kun alue irrotettiin Paavalin seurakunnasta. Vuoden 2011 alusta Käpylän seurakunnasta tuli osa Oulunkylän seurakuntaa.

Vuonna 1930 valmistuneen kirkon on piirtänyt arkkitehti Erkki Ilmari Sutinen. Kirkossa on varhaisen funktionalismin piirteitä, mutta yksityiskohdiltaan se edustaa klassismia. Ulkokuori on paljas, karu ja vaatimaton. Kirkkosali on ankaran suoraviivainen ja pelkistetty kuutio, jonka sisäänkäynnin päädystä kohoaa yksinkertainen torni. Kuorin pyöreyttä korostaa sen punainen väritys. Tummaa temppeleistä tilavaikutelmaa luovat ylös sijoitetut neliömäiset ikkuna-aukot. Niiden kautta tuleva kirkas valo luo tehokkaan vastakohtan salin varjolle.

Kirkon punaista kuoriseinää koristavat taide- ja koristemaalari Bruno Tuukkanen maalaukset Hyvä paimen ja Soihtua kantava enkeli. Kirkkosalin kahden seinän yläosassa on viisi suurta kuvanveistäjä Aarre Aaltosen raamattuaiheista korkokuvaa, Jeesus pesee opetuslasten jalat, Jeesus siunaa lapsia, Vaalenevat vainiot, Ehtoollisen asettaminen ja Tuhlaajapojan paluu. Saarnatuolin päällä on Aaltosen pronssattu enkeli kruunu kädessään. Marttojen 1969 lahjoittamaa vihkirijyä Yhdessä säilytetään seurakuntasalissa.

Kangasalan urkutehdas on valmistanut kirkon urut. Niissä on 22 äänikertaa.

Kirkon kylkeen liittyy matalampi siipirakennus ja etualalla on luostaripuutarhoista vaikutteita saanut kirkkopihä.

Aistit auki

Kun lähdet tältä pysähdyspaikalta, kävele hetken aikaa aistit täysin auki. Anna havaintojen omasta kehostasi ja ympäristöstäsi saavuttaa ajatuksesi ja tunteesi. Voit tarkastella, miltä kehossasi tuntuu, millaisia ääniä kuulet, mitä yksityiskohtia näet, miltä ilma ja sen lämpötila tuntuu kasvoillasi.

5. TAIVASKALLIO

Pekka Jokipaltion tie

Jeesus ristiinnaulitaan Golgatan kukkulalla

Mietiskelyteksti

Voiko oikeasti ymmärtää?

Jos ei ole kulkenut ihmisen tietä kokonaan,
voiko oikeasti ymmärtää?

Jos Jumala olisi ollut ihmiselle
vain sivustakatsoja,
joka ei olisi tuntenut
ihmiselämän koko raadollisuutta,
kaikkea sitä helvettiä,
mitä tämä ihmiselämä joskus voi olla
- Se olisi ollut julmaa.

Mutta hän valitsi astua alas
meidän ihmisten synkimpään pimeyteen.
Jotta se ei olisi enää niin pimeää
ja niin yksinäistä.

Mitä tapahtui Golgatalla?

Kun sotilaat pääsivät Jeesuksen kanssa Golgatalle, teloituspaikalle, sotilaat tarjosivat Jeesukselle juotavaa ja ottivat hänen vaatteensa itselleen. Jeesus naulittiin ristille ja hänen molemmille puolilleen ristiinnaulittiin kaksi ryöväriä.

Jeesuksen ristiin kiinnitettiin sanat "Jeesus nasaretilainen, Juutalaisten kuningas". Ohikulkijat, vartijat sekä ristiinnaulitut rosvot pilkkasivat häntä. Yhdeksännellä tunnilla eli noin klo 15 Jeesus kuoli, oltuaan ristiinnaulittuna arviolta 4-5 tuntia ristiinnaulitsemisen jälkeen.

Eri evankeliuminkirjoittajilla on erilainen ajatus siitä, mitä Jeesus sanoi kuollessaan. Matteuksen evankeliumissa Jeesus sanoo: "Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut." Johanneksen evankeliumissa Jeesus sanoo: "Se on täytetty". Luukkaan evankeliumissa Jeesus sanoo: "Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni."

Raamatusta

Matteuksen evankeliumin luvusta 27:33-54

Kun he tulivat paikkaan, jota kutsutaan Golgataksi, Pääkallonpaikaksi, he tarjosivat Jeesukselle juotavaksi viiniä, johon oli sekoitettu sappea. Hän maistoi sitä, mutta ei halunnut juoda.

Kun he olivat ristiinnaulinneet Jeesuksen, he jakoivat keskenään hänen vaatteensa heittämällä niistä arpaa. Sitten he jäivät sinne istumaan ja vartioivat häntä. Hänen päänsä yläpuolelle he kiinnittivät kirjoituksen, josta kävi ilmi hänen tuomionsa syy: "Tämä on Jeesus, juutalaisten

kuningas.” Yhdessä Jeesuksen kanssa ristiinnaulittiin kaksi rosvoa, toinen hänen oikealle, toinen hänen vasemmalle puolelleen.

Ohikulkijat pilkkasivat häntä. Päätään nyökyttäen he sanoivat: ”Sinähän pystyt hajottamaan temppelin ja rakentamaan sen uudelleen kolmessa päivässä. Pelasta nyt itsesi, jos kerran olet Jumalan Poika. Tule alas ristiltä!” Ylipapit yhtyivät hekin pilkkaan yhdessä lainopettajien ja vanhimpien kanssa. He sanoivat: ”Muita hän kyllä on auttanut, mutta itseään hän ei pysty auttamaan. Onhan hän Israelin kuningas, tulkoon nyt ristiltä alas! Silloin me uskomme häneen. Hän on pannut luottamuksensa Jumalaan - pelastakoon Jumala nyt hänet, jos on häneen mieltynyt! Onhan hän sanonut olevansa Jumalan Poika.” Samalla tavoin häntä pilkkasivat myös rosvo, jotka oli ristiinnaulittu yhdessä hänen kanssaan.

Mutta keskipäivällä, kuudennen tunnin aikaan, tuli pimeys koko maan ylle, ja sitä kesti yhdeksänteen tuntiin saakka. Yhdeksännen tunnin vaiheilla Jeesus huusi kovalla äänellä: ”Eeli, Eeli, lama sabaktani?” Se merkitsee: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Tämän kuullessaan muutamat siellä olevista sanoivat: ”Hän huutaa Eliaa.” Heti yksi heistä kiiruhti hakemaan sienen, kastoi sen hapanviiniin, pani kepin päähän ja tarjosi siitä hänelle juotavaa. Toiset sanoivat: ”Katsotaanpa nyt, tuleeko Elia hänen avukseen.” Mutta Jeesus huusi taas kovalla äänellä ja antoi henkensä.

Sillä hetkellä temppelin väliverho repesi kahtia, ylhäältä alas asti. Maa vavahteli, kalliot halkeilivat, haudat aukenivat, ja monien poisnukkuneiden pyhien ruumiit nousivat ylös. He lähtivät haudoistaan, ja Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen he tulivat pyhään kaupunkiin ja näyttäytyivät siellä monille.

Kun sadanpäällikkö ja miehet, jotka hänen kanssaan vartioivat Jeesusta, näkivät maan vavahtelun ja kaiken, mitä tapahtui, he pelästyivät suunniltaan ja sanoivat: ”Tämä oli todella Jumalan Poika!”

Tietoa kohteesta

Luonto

Taivaskallio on 58 metrin korkeuteen nouseva mäki. Sen pohjoispäästä löytyy jääkauden jälkeisen Ancylusjärven rantavalli noin 45 metrin korkeudessa ja Litorinameren rantavalli 35 metrin korkeudesta sekä kaksi siirtolohkareta. Kallion laella on pieni padottu lampi, johon lasketaan vettä kesäkaudeksi. Lammessa elää rauhoitettu vesiliskokanta.

Taivaskallio on suosittu vapaa-ajanviettopaikka ja suomalaisen kalliokiipeilyn syntypaikka. Taivaskalliolla ollut 20-30 -luvun taitteessa kahvila ja hyppyrimäki.

Historia

Paikannimenä Taivaskallio on tunnettu jo pitkään. Helsingin maalaiskunnan ajalta 1700-luvulta on maininta Himlaberget, myös Högberget. Vuosina 1905–1946 Taivaskallio oli Helsingin korkein maastonkohta.

Venäläiset rakensivat 1914 alkaen Taivaskallion pohjoisrinteelle puolustusasemia, jotka kuuluvat koko Helsingin ympäröivään maa- ja merilinnoitukseen. Kallion huipun pohjoispuolella on jäljellä noin 30 metrin mittainen ampumahauta.

Taivaskalliolla toimi sotien aikana, vuosina 1939–44 raskas ilmatorjuntapatteri Taivas. Muistona tästä kallion laella on useita vanhoja ilmatorjunta-asemia ja yksi sinetöity ilmatorjuntatykki (76-millinen ruotsalainen Bofors). Tykkiin on kiinnitetty metallinen muistolaatta, josta käy ilmi, että muistotykin on paikalle asettanut 29.5.1983 Hel. ITR:n Kilta ry eli Helsingin Ilmatorjuntarykmentin asevelijärjestö (nykyisin Helsingin Ilmatorjuntakilta ry).

Aistit auki

Taivaskallion päällä on yksinäisiä mäntyjä, jotka näyttävät siltä, että ne ovat nähneet paljon. Mänty on selviytyjä, joka sopeutuu vallitseviin olosuhteisiin. Katsele mäntyä. Samalla voit miettiä, missä tilanteissa sinä olet omassa elämässäsi joutunut selviytymään, olemaan vahva, taistelemaan. Miten nuo hetket ovat vaikuttaneet sinuun ja siihen, millainen olet tänä päivänä? Katso vielä mäntyä, missä näet siinä männyssä sen kokemat kolhut, muutokset ja historian?

6. MAUNULAN KIRKKO Metsäpurontie 15 Jeesus haudataan

Mietiskelyteksti

Hiljainen lauantai
on se päivä,
jolloin Jeesus on poissa
- haudassa, jonka eteen
on vieritetty suuri kivi.

Mietin, millainen olisi maailma
ilman pääsiäistä.

Jos kaikki olisi loppunut
pitkäperjantain kärsimykseen
ja kuolemaan.

Olisiko maailma sellainen
kuin se nytkin on?

Vai olisiko se vielä julmempi,
toivottomampi ja pimeämpi.
Olisiko se sellainen,
kuin lauantapäivä oli
opetuslapsille
- lopullinen ja toivoton.

Jeesus haudataan

Perjantai-iltana Jeesuksen kuoleman jälkeen Jeesuksen opetuslapsi Joosef Arimatialainen pyysi Pilatukselta, että saisi ottaa Jeesuksen ruumiin haudattavaksi. Joosef sai luvan, otti Jeesuksen ruumiin ja hautasi sen kalliohautaan, eräänlaiseen luolaan, ja vieritti sen eteen suuren kiven. Hautauksella oli kiire, koska lauantaina olisi sapatti. Hautaamishetkessä oli paikalla myös muita Jeesuksen opetuslapsia.

Haudauksen jälkeen opetuslapset vetäytyivät suremaan. Pilatus järjesti haudalle järjestettiin vartijat, ettei kukaan varastaisi Jeesuksen ruumista, koska liikkeellä oli huhu mahdollisesta ylösnousemuksesta.

Raamatusta

Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 27:62-66

Seuraavana päivänä, sapatin valmistuspäivän mentyä, ylipapit ja fariseukset lähtivät yhdessä Pilatuksen luo. He sanoivat: ”Kunnioitettu maaherra, meille tuli mieleen, että eläessään tuo villitsijä sanoi: ’Kolmen päivän kuluttua nousen kuolleista.’ Käske siis vartioida hautaa tarkoin kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa pääse varastamaan häntä ja sanomaan ihmisille: ’Hän on noussut kuolleista.’ Viimeinen villitys olisi silloin ensimmäistä pahempi.” Pilatus vastasi heille: ”Saatte vartioväkeä. Menkää ja järjestäkää haudan vartiointi niin hyvin kuin taidatte.” He lähtivät ja varmistivat haudan sinetöimällä kiven ja asettamalla vartion.

Tietoa kohteesta

Maunulan kirkko valmistui vuonna 1980. Kirkon on suunnitellut arkkitehti Ahti Korhonen (1921–2010).

Kirkon sisäosien materiaali tekee kirkkosalista kodikkaan ja valoisan: alttariseinä, katto ja monet muut rakenteet ovat seudun valtapuuta eli mäntyä. Alttaritauluna on kuvanveistäjä, taidegraafikko Heikki Niemisen puu- ja kupariveistos Krusifiksi vuodelta 1981. Kirkkotekstiilit on suunnitellut tekstiilitaiteilija Terttu Hassi ja muut tekstiilit tekstiilitaiteilija Airi Snellman-Hänninen.

Urut ovat urkurakentamo Tuomen. Niissä on 22 äänikertaa. Kirkon kolme kelloa ovat itävaltalaiset.

Maunulan kirkko niitti 2000-luvun alussa mainetta nettipyhättönä, kun sieltä kanavoidut verkkokirkkolähetykset laajensivat toiminnan maailmanlaajuiseksi. Syksyllä 2015 kirkko palveli turvapaikanhakijoiden hätämajoituspaikkana.

Maunulan kirkkoa käyttää enimmäkseen ruotsinkielinen Petrus församling. Oulunkylän seurakunnalla on kirkossa toimintaa torstaisin ja sunnuntaisin.

Aistit auki

Istahda hetkeksi Maunulan kirkon edustalla olevalle penkille. Seuraa muutaman minuutin ajan, mitä ympärilläsi tapahtuu. Anna mielen rauhoittua, vaikka tekisikin mieli jo jatkaa matkaa. Pakota itsesi pysähtymään. Voit vaikkapa pohtia mielessäsi, millaisia ihmisiä ympärillä olevissa taloissa asuu.

7. OULUNKYLÄN KIRKKO

Teinintie 10

Tyhjän haudan äärellä

Mietiskelyteksti

Kristus on ylösnoussut!

Avatkoon Jumala sielusi lukot

Vierittäköön hän kiven sydämesi haudan suulta.

Sulattakoot jäät sen ympäriltä Nostakoon taakan harteiltasi.

Antakoon tilalle ilon ja rauhan.

Mitä tapahtui sunnuntaiamuna?

Sunnuntaina, kun sapatti oli ohi, Jeesuksen

naispuoleiset ystävät tulivat katsomaan hautaa.

Mukana oli ainakin Magdalan Maria, ehkä muutama

muukin. Heidän tarkoituksensa oli käsitellä Jeesuksen ruumis perinteiden mukaisesti tuoksuöljyillä.

Vastassa oli kuitenkin tyhjä hauta, jonka suuaukolta oli vieritetty pois iso kivi. Naiset lähtivät kiireesti kertomaan uutista muille opetuslapsille. Tulevina päivinä opetuslapset kohtasivat Jeesuksen useaan kertaan ilmielävänä.

Raamatusta

Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 28:1-8

Sapatin päätyttyä, viikon ensimmäisen päivän koittaessa, tulivat Magdalan Maria ja se toinen Maria katsomaan hautaa. Äkkiä maa alkoi vavahdella ja järistä, sillä Herran enkeli laskeutui taivaasta. Hän tuli haudalle, vieritti kiven pois ja istuutui sille. Hän oli hohtava kuin salama ja hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi.

Vartijat pelästyivät häntä niin, että alkoivat vapista ja kaatuivat maahan kuin kuolleet. Enkeli kääntyi naisten puoleen ja sanoi:

”Älkää te pelätkö. Minä tiedän, että te etsitte ristiinnaulittua Jeesusta. Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista, niin kuin itse sanoi. Tulkaa katsomaan, tuossa on paikka, jossa hän makasi.

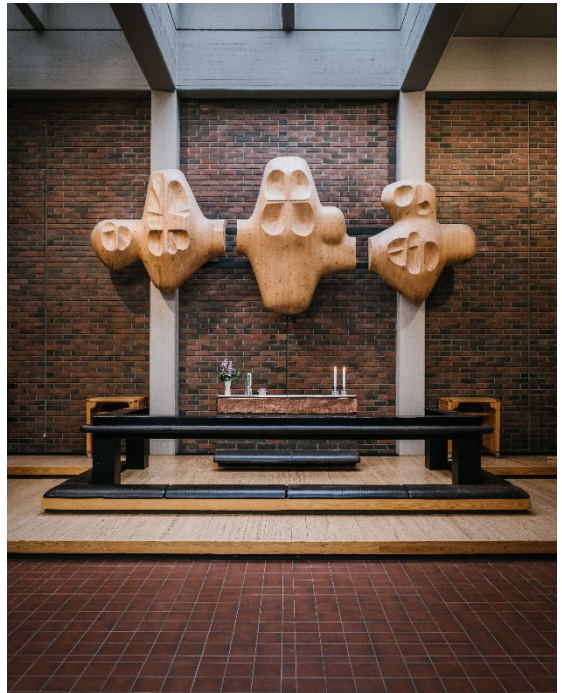
Menkää kiireesti sanomaan hänen opetuslapsilleen: ’Hän on noussut kuolleista. Hän menee teidän edellänne Galileaan, siellä te näette hänet.’ Tämä oli minun sanomani teille.”

Naiset lähtivät heti haudalta, yhtäaikaan peloissaan ja riemuissaan, ja riensivät viemään sanaa Jeesuksen opetuslapsille.

Tietoa kohteesta

Oulunkylään suunniteltiin kirkkoa yli viisikymmentä vuotta. Vuonna 1964 suunnittelukilpailun voittanut arkkitehti Viljo Rewellin ja arkkitehti Heikki Castrénin monumentaalinen ehdotus Kivialttari hylättiin, ja Teinintien varteen nousi vuonna 1972 arkinen monitoimikirkko. Sen suunnitteli Heikki Castrén.

Uusi kirkko syrjäytti väliaikaisessa käytössä olleen Oulunkylän vanhan puukirkon. Se on ruskeasta tiilestä puhtaaksimuurattu, suorakulmaisen särmiön muotoinen ja tasakattoinen. Kaikkialla kirkossa toistuu neliöaihe. Kirkkosalissa ja yläkerrassa antavat valoa kattoikkunat.

Kirkon mäntypuinen alttariveistos, kuvanveistäjä Raimo Heinon Minä se olen vuodelta 1972, herätti paljon keskustelua. Veistoksen aiheena on Jeesuksen vangitseminen Getsemanessa.

Kirkon urut on suunnitellut seurakunnan silloinen urkuri Matti Rindell ja rakentanut Kangasalan urkutehdas. Äänikertoja on 32. Kirkon kelloja on kolme, ja ne on valmistettu Saksassa. Kirkossa on myös cembalo sekä Steinway & Sons -konserttiflyygeli.

Aistit auki

Miltä ilo tuntuu? Muistatko kun olet viimeksi nauranut niin paljon että silmistä valuvat kyynelät? Muistatko hetken, jolloin olet yllätynyt iloisesti? Missä kohtaa kehoa ne hetket tuntuvat? Ilo yllättää, vapauttaa, keventää. Voit silittää omaa olkapäätäsi tai halata itseäsi. Sano itsellesi: "Hyvä sinä, olet pärjännyt hyvin."

